Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 124 (10 507). Львів, неділя 7. червня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Гол. Редактор приймає від 1—2 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Памяти Героїв.

Перемиський „Український Голос" (Ч. 23 з дати: неділя, 7. червня 1925) містить передовицю д-ра Остапа Грицая під написом: „Памяти Героїв". З огляду на те, що львівський прокуратор безжалісно конфіскує найменшу згадку про поминки з нагоди Зелених Свят, ми є змушені покористуватися несконфіскованою статтею д-ра О. Грицая. Поміщуючи цю статтю, зазначуємо, що Перемишль теж лежить на польській державній території (95 км. на захід від Львова), та що у Львові обовязують ті самі законні постанови, що і в Перемишлі. — *Ред.*

Врочисте святкування памяти рідних Героїв та їх лицарських змагань за волю і державність народу — це в нас, Українців, не такий-то давний звичай. Ми привикли досі святкувати передовсім память наших славних поетів, письменників та деяких громадських діячів. А про тих лицарів Рідної Землі в нас, що зі зброєю в руці боролися колись у крівавих боях за честь і волю України, згадували ми протягом довгих-довгих десятиліть оттак принагідно, коли перечитали щось про них у книжках, або почули про їх діла в наших історичних пісень. Поневолені цілі сотки літ чужинецькими царями та цісарями, ми навіть не сміли надто багато говорити про визвольні подвиги в нашім минулім. Чуженецькі-ж володарі та й пани учили нас шанувати й святкувати не память наших Героїв, а всякого рода байдужих нам Рудольфів та Фердинандів, Франців та Иосифів.

Аж смерть нашиx власних батьків, братів і синів, воєнні могили яких ми сьогодня, в день Зелених Свят — як уже від ряду літ — прибираємо й вінчаємо квітками, навчила нас гаразд шанувати і святкувати

І наче кличе до нас нині, як торік і як кликатиме і з кождими Зеленими Святами в будучности:

Зберігайте і святкуйте память подвигів Рідних Героїв. Не забувайте ніколи про могили тих, що зі зброєю в руці погинули про долю тих, що лишилися між нами слабими немічниками! З ними почитайте і найдавніших Героїв нашого минулого!

Бо нема в нас, на нашій Рідній Землі, певно ні одної закутини, ні одного вольного поля, де не було би тих дорогих нашому серцю могил і воєнних жертв, що про них співав наш знаменитий поет:

...Ой по тих могилах, у гору високих
По тих гробовищах, у землю глибоких,
Лежить могоро ду без ліку...

Але попри упавших Героїв та їх могили годиться нам памятати теж про тих, що мов ті зранені орли лишилися немічними жертвами при життю — про наших інвалідів і немічників. Правда, — саме сьогодня, в часі небувалої голодової катастрофи, яка навістила наші села, не так то легко воно подбати хоч про сяку-таку матеріяльну допомогу в користь наших немічників та сиріт по тих, що впали. Та я всетаки думаю, що при добрій волі, значить при відповіднім і доцільнім зорганізуванні цілої акції з метою зберігати та шанувати

знайшлисяб способи сповнити і в цім напрямі гідно наше завдання, а радше наш національний обовязок.

В кого з нас не ворухнеться найглибша душа, коли у світлих сяєвах радісного, маєвого сонця побачить їх самотні, німі могили? Коли подумає про безліч тих їх буйних, молодечих голов, якими Вони в найкращій весні свойого життя лягли в горесну темряву могил на віки? Як кажеться в тій сумовитій стрілецькій пісні:

Засумуй трембіто
Та по всьому світу,
Що зівяло Галичанам
Сорок тисяч цвіту.

Засумуй трембіто
Та на всі Карпати,
Щоб не ждали сина з война
Ні отець, ні мати.

Засумуй трембіто
Та на все Поділля,
Щоб не ждала дівчинонька
Хлопця на весілля.

Засумуй трембіто,
Що галицька сила
Та від Збруча по Славуту
Трупом зостелила.*)

Здається нам иноді, що з туги глибокої, з жалю великого зілля-трави хилилися, проміння сонця хмарилося і брат вітер смутком без краю зітхав на тих крівавою славою укритих боєвищах.

Д-р Остап Грицай.

*) Слова і музика Романа Купчинського.

Положення на Вел. Україні.

Промова голови Раднаркому УСРР. Чубаря, виголошена на IX. Всеукраїнському Зїзді Рад.

III.

Засоби для направи сільського господарства.

Поруч з тим нашим організаційним завданням є поширення агрономічної допомоги. Наш буджет, а також союзний буджет не дає змоги значно поширити сітку агрономічних пунктів, але в майбутньому це завдання стоїть перед нами і у нас вироблено певний плян що до підвищення сільського господарства на Україні.

Виконання цього пляну коштує величезні гроші. За 7 років по розрахунках нашої державної плянової комісії нам треба було-б біля 300 з лишком міліонів, а коли ми витратимо ці гроші, то це може збільшити прибутки сільського господарства теж на 300 міл. карбованців, а може й більше. Агродопомога дає змогу виконувати цей плян, який розроблений не тільки в галузі землеустрою та розподілу лісу, а розроблений і в галузі агродопомоги, в галузі допомоги насінням, худобою й т. ин. Тут, в цьому пляні, відведено місце й кооперації й самому населенню і державі — всім. Але щоби цей плян виконати, нам треба напружити всі зусилля і звернути увагу на головні менти нашого сільського господарства. Я кажу тут, що цукрова промисловість до війни давала майже стільки прибутків селянству, скільки й полеводство, а нині цукрову промисловість ще не зовсім відроджено. Нам ще не вдалося пустити в роботу всі підприємства, але вже ставиться завдання про вироблення пляну відродження цукрової промисловости. До того наш плян відродження сільського господарства передбачає необхідність прискорити відбудову цукрової промисловости та поширення засівної площі буряків. І ми вимагатимемо перед союзним урядом, щоб Цукротрест цей плян виробив і цілком пристосував до нашого пляну відродження сільського господарства.

Той досвід, який ми мали за 7 років, показує, що держава повинна мати постійний насіньовий фонд що до допомоги тим районам та селам, де був недорід. В цьому році при розподілі допомоги ми мали багато перешкод і тому нам треба поруч з республиканським насіньовим фондом, утворити місцеві фонди, чи то округові, чи районові, а може й сільські. Слід також звернути увагу, щоб фонди дійсно істнували й не розпорошували зусилля селянства на инші фонди, як от фонди електрифікації районів і округ, чи то фонди повітрофльоти та инші. Селяне засівали фонди, але вони не направлялися на все 100% на допомогу селянству. Отже нині треба, щоб насіньові фонди були організовані і треба мати їх в кожному селі, щоб не заготовляти хліба тоді, коли він дорожчає та не давати позику, що тяжко

Red. czas. „Dilo" Pr. 397/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 119 (10.479) z dnia 2. czerwca 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Samowrjadne bahno" między słowami: a) [illegible] komisari... a: Pered [illegible], b) od słów: wyka-[illegible] do końca artykułu, 2) „[illegible]" w [illegible] między słowami: zaro-[illegible] powitowe wicze, 3) w rubryce „Nowynky" z notatki ostatniej ustęp od słów: [illegible] dawno... do końca artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej ponadto co do ustępu pod 2) także występku z § 24 ustawy prasowej a co do ustępu pod 3) występku z § 302 ustawy karnej uznał dokonaną 1. czerwca 1925 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 cz 1863 [illegible] grzywnę do 400 zł. p. Lwów, dnia 3. czerwca 1925 r. Hawel.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 398/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 120 (10.478) z dnia 3. czerwca 1925 r. pod tytułem 1) „Palcem po czoli" w ustępach między słowami: a) atmosferu... a: Pidchod toleranciji, b) żertwoju... a: Tomy i ne dywo, c) sposib... a: Posł. Piotrowski, d) bo koły... a: Domański, e) koły... a: Mucha Nichalski, f) polica... a: Jak ce stwerdżuje, g) dorohy... a: Lwiwśka szkilna, h) pryjłonytu... a: Na Pos. Pracłowni, i) predstawlajet'sia... a: zzywski, wreszcie j) od słowa: nawpaky... do końca artykułu. 2) „Kazka pro dwi sosny" w całości zawiera znamiona ad 1) a)—g) i j) 2) zbrodnię z § 65 a) ustawy karnej ad 1) h) występku z artykułu VIII. ustawy 17. XII. 1862 Nr. 8. 1863 Dzpp. uznał dokonaną w dniu 2. czerwca 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 3. czerwca 1925. Hawel.

відбивається, коли її доводиться повертати. Крім того нині за браком таких фондів нам доводиться плестися у хвості за ринком і цінами, а ми гадаємо повертати позику по ціні такій, яка буде в осени і повернення позики здебільшого буде проходити натурою, щоб не розпорошувати насінньового фонду й зберігти його на майбутній рік.

Зокрема перед урядом встають ті завдання про збільшення коштів на селі і розвинення виробничої ініціятиви селянства, навіть заможнього. Деякі кола селянства ставлять питання дуже гостро, чи можна при радянській владі багатіти. **Не тільки можна багатіти, але й меж для багатства немає, крім тих, які встановлюються нашим законом.** На пр., не можна від багатства куповати землі, не можна ще де чого купувати, що забороняється нашим законом. Поширюватиж виробництво можна скільки завгодно. Ми позволяємо нашою політикою **приватному капіталові будувати підприємства, наймати робітників, поширювати виробництва, щоб обкладаючи податком ці виробництва, мати з них користь.** Так само ми повинні будемо підвищувати виробничу ініціятиву кожного селянина, давати йому змогу без перешкод поширювати своє господарство скільки він зможе і наскільки у нього стане зусиль. В цьому напрямові, я мушу підкреслити, для нас небезпеки немає. Радянській владі більш загрожує збільшення безробіття та збільшення злиднів на селі, ніж збільшення заможнього селянства, яке може давати деяку користь й збільшувати кошти держави в цілому. В цьому напрямкові ми кажемо, що нам треба вжити всіх заходів, щоб допомогти бідняку, середняку та кустарю і дати змогу й заможньому селянству поширювати своє господарство, не боячись того, що у нього через один-два місяці віднімуть зайву коняку. Однімати ніхто не збірається, а навпаки радянська влада слідкуватиме за тим, щоб більше було худоби та коней в кожному господарстві. Переходячи до висновків, які виникають із стану нашого сільського господарства в цілому, мушу тут зазначити, що радянській владі разом з селянством ще багато доведеться працювати, заки минуть всі злидні, що є на селі. Нам хотілосяб як мога скорше піднести наше господарство, але є межі, які перешкаджають нам поширити його більш, ніж це нині можна. Нам доведеться поступово розвивати сільське господарство й забезпечувати його розвиток з усіх боків.

Ми в цьому році спіткнулись при вивозі продукції нашого сільського господарства за кордон, тому що у нас мала сітка холодильників, мала сітка ріжного приладдя що до перерібки продукції, що до експорту цієї продукції і нам доведеться в найблизчі часи витрачати де-які кошти на підприємства, що будуть забезпечувати збут селянських продуктів на цілий рік. Пора уже потрохи відходити від того, що ми мали раніш, що в осени продукти сільського господарства спадали в ціні, а весною вони піднімалися. Це було тому, що в нас не було відповідного приладдя, що немає у нас складів для збереження продуктів, немає холодників, елеваторів, в котрих можна було би зберігати продукцію. У цьому зацікавлено не тільки те селянство, що продає, а ще більше зацікавлена селянська біднота, що купує на селі і нашу продукцію і продукцію сільсько-господ. виробництва. Мені здається, що той шлях, яким іде наш робітничо селянський уряд в галузі сільського господарства, є певний шлях і за допомогою самодіяльности селянства ми цим шляхом досягнемо більше в цьому році, а ніж ми могли досягнути в попередні роки.

Політична сензація на Мадярщині.

Бувший мадярський міністер внутрішних справ, член першого по-большевицького, коаліційного, мадярського уряду Едмунд Беніцкі передав большевицькому агентові матеріяли слідства в справі голосного свого часу вбиства двох співредакторів будапештенської соціялдемократичної газети „Непшава" в 1920 р. Беніцкого поставили свого часу перед суд за той вчинок, але до нинішнього дня його якось не покарали. Саме недавно почалася відновлена розправа проти нього. Зізнання обвинуваченого на розправі сильно скомпромітували теперішнього голову мадярської держави Горті. Беніцкі сказав, що ще у вересні 1919 р., коли в Будапешті були окупаційні румунські війська, він довідався про жорстокі надужиття, яких допускаються офіцери білої армії у відношенню до населення. Беніцкі звернувся до головної кватири Горті, що був тоді начальним вождом білої армії, для переговорів з ним у справі припинення страшних надужить та злочинів офіцерства. Розмова відбувалася в присутности деяких знатних мадярських політиків як теперішнього премієра Бетлена і гр. Юліяна Андраші.

Горті денервувався, коли йому росказували про злочини і надужиття офіцерів а на запит Беніцкого: чи в Будапешті можливий погром з хвилиною вмашируванни до нього національної ґвардії. — Горті відповів: „Погрому не буде, але декому прийдеться скупатись у Дунаю". В кілька тижнів після того, опублікувала соціялдемократична газета „Непшава" кілька статтей якогось Гайдена, що втік із військової тюрми, про террористичний режім у тих тюрмах. Ці статті крайно обурили мадярське офіцерство, та настроїли його проти редакторів газ. „Непшава". Наслідком того зловили незідомі злочинці остаточно в лютому 1920 р. редактора Шомода і його співробітника Бако, відвезли їх на беріг Дунаю і там убили, а тіла їх кинули в Дунай.

Беніцкі заявив, що кілька днів перед тим убивством висказували офіцери у свому клюбі в присутности Горті в часі вечері погрози на адресу названих редакторів. А один із них прямо таки сказав: „Час вже кинути того падлюку в Дунай", на що Горті встав і сказав: „Не треба балакати, а треба робити". По такій заяві Горті між офіцерами Остенбургом і Проназом почалося прямо таки суперництво в спосібі чимхутчійшого виконання того побажання Горті. Мадярська газета, що опублікувала ті зізнання Беніцкого, підпала конфіскаті, а офіціяльна аґенція оголосила комунікат, в якому кажеться, що всі зізнання Беніцкого видумані від початку до кінця. Виступ Беніцкого пояснюють деякі випадом леґітимістів проти ген. Горті, бо Беніцкі є провідником мадярських леґітимістів.

Ціла та історія з ревеляціями Беніцкого про жорстокости та безправства з перед пяти літ сильно розворушила цілу Мадярщину, яка поділилася тепер на два табори. Більшість стоїть по стороні Беніцкого та проти Горті. „Нає фрає Прессе" каже, що тою історією започатковуються на Мадярщині нові події великого значіння. „Прагер Прессе" знова інформує, що бувший міністер внутрішних справ кабінету Кароля Вінценц Рап має висунути в парляменті домагання на створення окремої комісії, зложеної з 21 членів під проводом графа Апоні, яка провірила би всю ту справу. Комісія мала би переслухати крім Беніцкого ще свідків, а то: Бетлена, гр. Андраші, Остенбурґа і деяких инших визначних політиків. Результати слідства, комісія мала би представити національним зборам, які на їх ос-

Клим Поліщук

„Сінь голубинна".

IV.

..Крізь вікно — скісно промінні сонця.

Видно: „копець", що у місті, якби кровю політий, — червоний.

В низинах, де село, — сива сутінь і в ній наче гомін чмелів у посуху.

Гомін чмелів, — не гомін, а сумний стогін шин на розбитій дзвіниці.

Таке подзвіння Петрові.

Стояв серед кімнати, як скамені-лий, а з ним — думи:

— Гм... Такий собі звичайний папір — а враз — ремісничі школи... Цікаво... Дуже цікаво...

Ввійшла Марта із лямпкою в руках:

— Там люде прийшли...

— Клич сюди... — сказав, а сам ані руху.

Шкрябаючи чобітьми й тягнучи за собою поли, ввійшли — Гриць, Микита, Степан, та ще дяк Вітковичь, що завжди „коло загальних справ".

— Ну, що? — повернувся до них з усмішкою.

Гриць вийняв із під поли невеличкий чавунний горщик і ставлячи на стіл, сказав:

— Як бачите...

Всі, мовчки, сіли коло стола, а дяк став лічити:

— Десять раз по десять — сто!...

Пішовкові, масні папірці здавалися живими, так від них щось людським потом...

— Десять раз по сто — тисяча!

Старий поправив реверенду і всміхнувся:

— Так...

Дяк лічив далі:

— Десять раз по десять — сто!...

Гриць, що весь час із вогниками в очах, раптово:

— Чекайте!...

Дяк нетерпеливо:

— Мовчіть!...

— Ви зле лічите!... — крикнув Гриць і простягнув руку.

Лямпа, як смолоскип, — боком і цілий сніп вогню шугнув під стелю. На мить стало так, як у темному комині, а потім весь стіл, як вогнище...

Метнулися сюди й туди, поскидали із себе свити, вбігла Марта з мокрою веретою, — угасили...

І коли знову засвітили світло, то побачили, що від пішовкових, масних папірців — нічого, крім брудних кусників...

Розглядаючи, бачили:

На однім — цілком ясно — Індіянин із пірям на голові, а на другім — також цілком ясно — Вашингтон...

— Це той, що за незалежність Америки боровся..., — гіркою усмішкою вуста старого, а рука його мяла кусник масного паперу.

Дяк стояв, як мертвий, а ті мовчки чухалися в потилиці:

— Справа...

Старий обережно поклав папірець на стіл і відійшов до вікна.

Бачив: „копець", що у місті, якби у землю провалювався, а навколо нього злобно блимало безліч електричних очей...

Марта змітала папірці в одну купу й побивалася:

— Таке добро й на таке сміття перевести!... Гріх вам великий!... Бог вас скарає!..

Дяк плакав...

— Мені видалося, що пан дяк обчислився на одну „десятку"... — заговорив нарешті Гриць.

Тоді вже Степан і Микита:

— Ти!... Ти!...

Зі стиснутими кулаками, кинулися до Гриця:

— Наймите, ти!...

— Годі! — повернувся старий. — Не сваріться...

Гриць виправдувався:

— Та щоб мене ясний шляк, якщо я щось лихого!...

Старий його за руку:

— Тихо!...

Потім — усмішкою — до всіх:

— Заберіть це все із собою, а ремісничу школу я вам сам вбудую...

Показав рукою на стіл і знову — до вікна.

Бачив: „копець", — не „копець", тільки мла, яка блимала безліччу електричних очей, освітлюючи не тільки засніжені поля, але й навіть церкву на горбочку, що як сінь голубина...

Коли озирнувся, була тільки Марта.

Стояла, як на морозі, — дріжучи всім тілом.

— Прошу їгомосця... — почала тремтючо. — Прошу їгомосця, я цілий свій вік працювала, а їгомосць кажуть — школу...

Здивовано дивився:

— Ну?!...

Плакала:

— Як їгомосць закриють очі, то куди я, стара, тоді дінуся?...

Всміхнувся:

— Нічого... Нічого...

— Як-же нічого, коли ви останнє для них віддаєте, а вони...

Зупинилася, ніби не мала чим дихати.

— Ну, так щож вони? — підійшов ближче, кладучи їй на голову руку.

Схопила ту руку й стала цілувати.

— Таточку!... Тату!... Якж ночей не досипляла, доглядаючи всього!.. Яж єдина, що тут, при Москалях, Німцях та Поляках!... Вони-ж нікоти нічого... Не хотіла тільки казати, бо знала, як вам і так важко...

— А що таке? — запитався, а в середині серця наче меч повернувсь.

— Не хотіла казати, що не Мадяре, а вони самі той „Народній Дім" зруйнували...

— Як?! — вилвився дико. — Тож він згорів ще тоді, як мене вивозили...

— Тоді хата у Шльоми згоріла...

— Ну, а „Народній Дім?!..."

— Громада Шльомі відпродала...

— А-а-а... — вражено розкрив рот. — Ось воно що!... Хвилину ще стояв нерухомо, а потім зрівнявся і зітхнув:

— Ну, нічого!...

Лагідно погладив по голові:

— Йди собі, Марто...

І ще раз зітхнув:

— Подумаю...

Колиж Марта вийшла, то став перед тою, чия усмішка (у снах) будила згадки загублених весен (малюнком мою) і, простягнувши до неї руки, прошептав:

— Скорше, Маріє!... Скорше!...

Перед очима, як намальовано, сюди поля й туди поля, а посередині „Татарський" шлях і цвинтар. На цвинтарі, серед кривих кленів та тонких берізок, — гробівець (кам личкою), а у тім гробівці...

...Потім усе якось ... і ще — помагав Марті затулити дошками повибивані вікна у сусідніх кімнатах, щоби вночі вітри не вітрили...

(Докінчення буде)

нові відразу рішили би й долю Горті.

Як бачимо отже, внутрішнє положення Мадярщини дуже ускладнюється завдяки ревеляціям Беніцкого про події сперед 5-ти літ. Видно, що якісь каригідні вчинки навіть найвище поставлених осіб ніколи не остають безкарними.

З діяльности української парляментарної репрезентації.

Інтерпеляції у соймі.

1. Посла Сергія Козицького і тов. з Українського Клюбу до міністра освіти в справі каригідного вимагання від українських громадян підписів на декляраціях з домаганням польської викладової мови в школі. Учитель Сохацькі, управитель школи в Гувинсках покинув свою школу та науку і поїхав до села Чучмани Заболотні пов. Камінки Струмілова, щоби там в неприсутности батьків, що працювали в полі, вимагати підписи дітей в імени родичів або хрестиків неграмотних матерей. Всі ці підписи вложив він для деклярацій за польською викладовою мовою, хоча добре знав, що громадяне того села внесли вже свої деклярації за українською мовою навчання у школі.

2. Посла Козубського і тов. з Українського Клюбу до міністра внутрішніх справ і суспільної опіки в справі допомоги населенню села Воложівка кременецького повіту, яке потерпіло наслідком пожежі.

3. Посла д-ра Дмитріюка і тов. з Українського Клюбу до міністра освіти в справі надужить шкільного інспектора в Берестю при нагоді перевірки шкільних деклярацій. Берестейський шкільний інспектор візвав усіх селян з Камениці Біскупської до вертолі в Геровжах віддалених 8 км. від Камениці Б., але їх не пересухав. Вони чекали цілий день 15. травня і мусіли вертати домою з нічим. Щойно на слідуючий день приїхав інспектор до Камениці Біскупської і вже тут почав селян переслухувати. Тут намагався наклонити їх всякими способами до того, щоби вони уневажнили свої попередні деклярації за українською мовою навчання в підписали нові деклярації за польською мовою. До того вживав він усяких можливих погроз як грошеві кари, арешти і переслідування.

4. Посла С. Хрупького і тов. з Українського Клюбу до ради міністрів в з окрема до міністра внутрішніх справ і освіти в справі незаконної та самовільної переміни української викладової мови на польську в селі Кривки, тернопільського повіту, яку зробила тамошня учителька Мальвіна Дерань при помочи громадського наказного війта М. Ногі з наказу тернопільського шкільного інспектора.

5. Посла С. Хрупького і тов. до ради міністрів в з окрема до віцепреміера Тугута і до міністра освіти в справі нарушення прав української мови міністром освіти. Кружок У. П. Т. в Тернополі вніс до міністерства освіти рекурс проти замкнення львівською кураторією приватної української школи в селі Забойках тернопільського повіту. Міністерство не полагодило рекурсу тому, що він написаний по українськи. В мотивах такої негативної відповіди міністерство покликалося на закон з 31. VII. 1924 р., на основі якого з органами центральної влади треба зноситися по польськи, а рекурс був внесений ще дня 23. XII. 1923 р. отже перед появою того закону.

6. Посла С. Підгірського і тов. до міністра внутрішніх справ у справі війта громади Нагірянки, бучацького повіту, який находиться в слідстві та не звжаючи на те виконує обовязки війта дальше. Проти нього ведеться слідство за побирання хабарів.

7. Послів Ю. Тимошука, С. Козицького і тов. до міністра внутрішніх справ у справі систематичного переслідування органами адміністраційної влади (староства) рівенського товариства „Просвіта". Адміністративна влада веде систематичний і плановий похід проти усіх проявів українського культурного життя та спрямовує чедовзнечно всі свої зусилля до розвязання рівенської „Просвіти".

8. Посла Братуня і тов. з Українського клюбу до міністра внутрішніх справ у справі каригідних вчинків рівенського старости Польньо. П. староста Польньо як голова повітового виділу з уряду розпоряджується самовільно усім майном та меблями бувшого земства, та роздає їх попавшим особам зовсім самовільно. А все майно бувших земств є тепер у розпорядженню міністерства публичних робіт. Ось наприклад п. Польньо зробив був воєводі Сроковскому дарунок з дорогоцінних і по мистецьки викінчених кафлів з будинку даного земства. Тому ж воєводі подарував старовинні мебаі з помешкання давної волости в Кустині. В інтерпеляції порушені ще инші надужиття названого старости.

Як переведено шкільний плебісцит?

Вихаз громад, які внесли шкільні деклярації з домаганням української мови навчання:

Повіт Долина.

1) Белеїв 79 дек. за 105 діт., 2) Болехів (місто) 57 дек. за 70 діт., 3) Бряза 50 дек. за 79 діт., 4) Болехів руський 50 дек. за 94 діт., 5) Броннів 65 дек. за 100 діт., 6) Бубнище 31 дек. за 43 діт., 7) Велдіж 76 дек. за 116 діт., 8) Витвиця 62 дек. за 88 діт., 9) Волоське село 103 дек. за 164 діт., 10) Воля Задеревацька 55 дек. за 75 діт., 11) Гериня 45 дек. за 66 діт., 12) Гошів 73 дек. за 112 діт., 13) Грабів 59 дек. за 83 діт., 14) Гузіїв старий 24 дек. за 40 діт., 15) Долина (місто) 117 дек. за 176 діт., 16) Доляни 40 дек. за 45 діт., 17) Дуба 45 дек. за 60 діт., 18) Дубшара 28 дек. за 41 діт., 19) Вадеревач 55 дек. за 94 діт., 20) Іленти 70 дек. за 98 діт., 21) Кальна 46 дек. за 84 діт., 22) Каліївка 45 дек. за 68 діт., 23) Князівське 50 дек. за 67 діт., 24) Княжолука 88 дек. за 121 діт., 25) Креховичі 71 дек. за 101 діт., 26) Лецівка 47 дек. за 53 діт., 27) Липа 28 дек. за 42 діт., 28) Липовиця 42 дек. за 42 діт., 29) Лисовичі 170 дек. за 190 діт., 30) Лолин 77 дек. за 119 діт., 31) Лопянка 61 дек. за 78 діт., 32) Луги 32 дек. за 94 діт., 33) Лужки 41 дек. за 53 діт., 34) Максимівка 36 дек. за 55 діт., 35) Мізунь старий 169 дек. за 263 діт., 36) Надіїв 50 дек. за 68 діт., 37) Нінів горішній 43 дек. за 54 діт., 38) Нінів долішній 67 дек. за 90 діт., 39) Нагрин 30 дек. за 41 діт., 40) Новоселиця 61 дек. за 82 діт., 41) Новошин 43 дек. за 50 діт., 42) Ольхівка 42 дек. за 50 діт., 43) Пациків 61 дек. за 93 діт., 44) Перегінсько 48 дек. за 54 діт., 45) Підберезе 46 дек. за 66 діт., 46) Полянця 59 дек. за 84 діт., 47) Раків 79 дек. за 105 діт., 48) Рахиня 41 дек. за 62 діт., 49) Решняте 42 дек. за 54 діт., 50) Рипне 28 дек. за 42 діт., 51) Рожнітів (місто) 66 дек. за 128 діт., 52) Розточки 47 дек. за 82 діт., 53) Слободи 71 дек. за 87 діт., 54) Сенечів 25 дек. за 42 діт., 55) Слобода Болехівська 60 дек. за 84 діт., 56) Слобода Долинська 59 дек. за 85 діт., 57) Солуків 46 дек. за 74 діт., 58) Спас 67 дек. за 107 діт., 59) Станківці 40 дек. за 51 діт., 60) Струтин виж. 95 дек. за 134 діт., 61) Струтин ниж. 86 дек. за 101 діт., 62) Сукіль 45 дек. за 59 діт., 63) Суходіл 53 дек. за 67 діт., 64) Тангав 39 дек. за 48 діт., 65) Тростянець 53 дек. за 74 діт., 66) Туря вел. 98 дек. за 123 діт., 67) Туря мал. 21 дек. за 31 діт., 68) Тяпче 41 дек. за 65 діт., 69) Погорілець 42 дек. за 57 діт., 70) Тисів 72 дек. за 97 діт., 71) Яворів 40 дек. за 64 діт., 72) Якубів 56 дек. за 88 діт., 73) Чолгани 142 дек. за 169 діт., 74) Церківна 70 дек. за 105 дітей.

Разом внесено **4256** деклярацій на **6009** дітей.

Не внесли деклярацій: Вишків (немає школи) темне і найдальше віддалене від пов. міста, — і села Вавилон, Гофнунгсав, Гузіїв новий, Дебелівка, Енгельсберг, Людвиківка і Пехерсдорф, як села виключно з німецькою людністю.

Судовий повіт Комарно.

1) Березець 44 дек. за 71 діт., 2) Вірче 45 дек. за 61 діт., 3) Голодівка 47 дек. за 61 діт., 4) Горожанна вел. 86 дек. за 166 діт., 5) Горожанна мала 67 дек. за 94 діт., 6) Колодруби 56 дек. за 68 діт., 7) Комарно 143 дек. за 179 діт., 8) Конюшки кор. 54 дек. за 83 діт., 9) Конюшки тулиголовські 73 дек. за 94 діт., 10) Ліпичні 37 дек. за 55 діт. 11) Монастирець 38 дек. за 55 діт., 12) Мости 54 дек. за 65 діт., 13) Нове село 41 дек. за 56 діт., 14) Новосілки опарські 40 дек. за 55 діт., 15) Підзвіринець 84 дек. за 115 діт., 16) Повергів 41 дек. за 47 діт., 17) Погірці 55 дек. за 87 діт., 18) Рімно 78 дек. за 125 діт., 19) Ричигів 35 дек. за 45 діт., 20) Подільці 36 дек. за 45 діт., 21) Сусулів 47 дек. за 60 діт., 22) Татаринів 95 дек. за 145 діт., 23) Тершаків 24 дек. за 43 діт., 24) Чуловичі 53 дек. за 66 діт., 25) Якимчичі—Кліцко 76 дек. за 115 діт. — Крім цих громад внесено рівнож і деклярації з громади: Поріче, та не подано числа деклярацій. Не внесли деклярацій шк. із-за малого числа українських дітей слід. громади мішані або і чисто польські як: Андріянів, Катериничі, Хлопи, Бучали, Тулиголови і Малинів.

Разом внесено 1450 дек. за 2074 українських дітей в судовому повіті Комарно.

* * *

Поправки і доповнення: 1) У звіті з Городенщини зайшла помилка а іменно: громада Рашків внесла деклярації на руки шкільного інспектора сама. Всіх деклярацій внесено 58 за 89 дітей. У Дрогобиччині села Медвежа зложено 73 деклярацій за 96 дітей 28. III. 1925 на руки інспектора Гавіцкого. Збиранням деклярацій займався селянин Гринь Кліщ.

ОСТАННІ ВІСТИ.

З польського сойму.

На засіданню польського сойму дня 5. зайшов цікавий випадок. Підчас промови посла Прилуцького, на трибуну, звідки промовляв посол, війшов на салю якийсь чужий чоловік і почав промовляти. Говорив він про „Міцкевича 44". Маршалок зразу не знав, про що ходить, а відтак перервав засідання. Промовця стягнено з трибуни. Кажуть, що він несповна розуму.

Промисловий закон відіслано до комісії, а відтак принято в третім читанню закон про перечислення вкладок ощадности в ПКО., повелю до розпорядку президента про вірительности в валютах чужих і золотих гіпотечно забезпечених, далі закон для податкових пільг для заграничних капіталів, льокованих у Польщі.

Засідання перервано для браку комплету, бо лівиця при трактуванню внеску про вивласнення певних ґрунтів на річ залізниці, опустила салю. Чергове засідання вівторок.

Савінкова отруїли?

„Арб. Цтг." повідомляє: Орган російських соц. революціонерів у Берліні пише, що член чрезвичайки Вайда зізнав, що бачив, як до води, котру носив Савінкову для запарення чаю, влили якийсь плин. Пів год. опісля Савінков вмер. Грунов, котрий обняв службу після Вайди найшов С-а у келії неживого й викинув його крізь вікно. Грунов виявив опісля, що Вайду за поширювання довірочних вістей арештують, тому В. поповнив самогубство.

Італія й ґарант. пакт.

Політичні французькі кола одержали вістку, що Італія, якої інтереси є на Сході, не прилучиться до пакту ґарантуючого границі над Реном. Зате бажала би порозуміння з Німеччиною, Австрією й балк. державами.

Японія і революція в Китаї.

„Дейлі Експрес" повідомляє з Токіо, що японський уряд вислав до Пекіну ноту, в котрій предкладає сухопутну й морську поміч, колиб Китай не міг привернути спокою в китайських містах. Японський крувжляк „Тусута" з 400 моряками прибув до Шанґаю.

Поміч Амундсенові.

З корабля „Фрам" прийшла радіотелеграма, що минув 2-тижневий реченець, який Амундсен визначив як оконечний для свого повороту з півн. бігуна. Тепер корабель зачав пошукування вздовж суші, щоби прийти з поміччю летунам, колиб мусіли вертати піщки.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Miałżeś... złoty róg!

Як неймовірно не виглядає, а все таки воно правда: Тугут уступив. Поставив усіх перед доконаний факт і признаюся, тим заімпонував навіть мені.

Як тільки прийшли перші вістки про його уступлення, всі одноголосно заявили, що це така собі звичайнісінька брехня.

— Дурака валяє! казав один.

— Варята тіє! пояснював другий.

— Хитрий собі з біса! боронив третій, хоч Тугут не потребує фактично аж того всього вдавати. Та кожний мусів признати рацію тим, що сумлівалися що до його уступлення.

А Тугут, покричавши і потупавши ногами, швидко захрипав і змучився, та мусів іти промочити горло до соймового буфету.

В буфеті, підчас того як його власна правиця хапала за бенедиктинку, а лівиця за канапку, — соймова правиця вдавала що дрожить, а лівиця що ґрозить. З цього витворювалось немила густе повітря, яке одначе швидко розріджував політичний вентилятор.

Тугут, узявши під праву руку Пршимського, а під ліву Недзялковского, взявся переконувати їх, що між ними нема властиво великої ріжниці. Після недовгої дискусії Пршимські не жадав уже вивінування за одним махом усеї непольської інтелігенції, а Недзялковскі не обстоював вольнічої інтерпретації конституції.

Вислід конференції все був позитивний: Тугут оставав у кабінеті, а нац. меншості діставали всілякі концесії.

Ясно, що найбільша пайка припадала нам, Українцям.

Радикальна партія діставала дозвіл на кілька він. станиславівське воєвідство на вислання делегації гуцулів з побажанням „многих літ" до президента, о. Горницький з Яворівщини на формування бандерії для львівського воєводи.

Але до часу збанок воду носить.

Останнім разом вже вірвалося і Тугут після необережної погрози — уступив.

Тим разом мусів, бо не було иншої ради.

Правиця вже все роздала, що могла дати, а лівиця не мала відваги більше жадати.

Тугут певно не сподівався такого кінця і ще до останньої хвилі мав надію, що його непепросять.

Але всім уже було досить тої комедії і вони наче в рот води понабирали.

Тугут віддав міністерський портфель.

Зі золотого рога остався тільки шнурок.

Питання тепер, чи Тугут відважиться вжити його як слід і в той спосіб направити собі репутацію!?...

Галактіон Чіпка.

Дописи.

Жабє. *(Гуцульські гаразди).* Тутешні Гуцули гнуться під надмірним тягарем податків. Заробітку жадного нема, бо вируби лісів стримані внаслідок браку грошя. Худоба обезцінена жидівськими гандлярами, а кукурудза, одинока пожива Гуцулів, страшно дорога. Тому два тижні вийшов зі старостви наказ, що всі мешканці Жабє-Ільці, Бистриці, Зеленого і инших пограничних сіл без ріжниці пола від 14-го року життя мусять мати „dowód osobisty" і граничну карту. Ще люде не вспіли запробити собі згаданих документів, а тут уже карають і то карають без милосердя. Кожного, кого стріне погранична сторожа на дорозі навіть коло хати жадає

...вистиманії і граничної карти, а якщо дана особа немає документів, сторожа записує а старостно накладає грошеву кару, котра виносить найменше 50 золотих. Бували випадки, що одного дня записала гранична сторожа одного і того самого господаря 8 разів, заки прийшов з роботи домів. В протягу кількох днів дістав зі староства наказ заплати на 400 золотих кари. Не зважаючи на всі злидні Гуцули не падуть на дусі. На доказ того може послужити акція „шкільного плебісциту“. Зі всіх закутків спішили люде до громадського уряду, де з великою радістю підписували шкільні декларації. Були між ними і сідоглаві старці, котрі дрожачою рукою підписували власноручно, чи то знаком хреста, а кожний додавав „ми хочемо української школи“. — Т. С.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє число „Діла“ сконфіскувала прокуратура за два уступи з передової статті пз. „Реальні політики“ і за одну новинку про невдалу параду на провінції, яку скреслено в цілости разом із заголовком.

— **Виїзд митрополита А. Шептицького.** Сьогодня виїхав о. митрополит Шептицький зі Львова на довший відпочинок. Приймати буде щойно по свому повороті до Львова 15 червня ц. р.

— **Засуд польських офіцерів за знущання над жовнірами.** Дня 4. червня ц. р. засудив військовий окружний суд у Варшаві пятьох офіцерів за те, що знущалися над жовнірами. Засуджені: капітан Вешковскі Володислав з 15 п. піх. на півтора року тюрми та видалення зі служби; поручник Пшеґрода Степан з 6 батал. КОП. на сім тюрми і видалення зі служби; капітан Пьонтковскі Людвик з 15 п. піх. на 6 тижнів тюрми; капітан Кревецкі Олександер з 1-ого баталіону КОП. на 6 тижнів фортеці. Оцей засуд свідчить дуже промовисто про те, що діється в польській армії, а зокрема про те, чого мусіли допускатися названі офіцери, коли їх так гостро покарано.

— **„Негостинні“ Німці.** До Данцігу приїхала 27 травня прогулька польських учениць господарської школи у Скопкові під проводом своїх учительок. Прогулька віхала до Данцігу через пристань. На пристані публика повитала ту прогульку свистами та криками. Прогульковці висіли з бідою на беріг та удалися до польського генерального комісаріяту. По дорозі проводила їх численна товпа та не жалувала комплиментів. Деякі учасниці прогульки мали дізнати навіть фізичного болю. Проти такого поступку данціґських громадян запротестувала між иншими перша львівська громадська рада на вчорашньому засіданню. На ньому принято резолюцію зі закликом до уряду, щоби він вже раз провчив „невихованих Прусаків“ чемности. Польські ґазети на жаль не подають причини такого повитання прогульковців. А вона напевно була. Старопольська, шляхецька бута мабуть була причиною такої німецької гостинности а не щось иньше.

— **Освітний рух у Лежайську.** Незвичайно мило для кожного Українця довідатися про те, що на наших західних окраїнах — там, де вже тільки греко-католицький обряд свідчить про національну приналежність населення до Українців, бо українську мову воно вже майже забуло — кипить життя, відживають національні традиції, люде горнуться до своїх культурних товариств, учаться по українськи читати та балакати, передплачують українську пресу, дають українські вистави. Ось у Лежайську тамошня читальня „Просвіти“ влаштувала 31. травня виставу „Свілкія“ Курпеби і „В чужому пірю“ М. Підгірянки. Вистава пройшла гладко. Видців було дуже багато, напевно більше як на якійнебудь премієрі у львівському українському театрі. Дуже гарно відіграли свої ролі Оля Ожхівна, Оля Смківна, О. Щепбівна, М. Ваньська, а до виведення вистав причинилися своєю працею п-ні Г. і С. Слабінні та п. А. Пидзяківна. Прояви культурно-національного відбуджування на наших західних окраїнах треба зі щирої душі повитати, а всім активним робітникам на тому полі належить заслужене признання.

— **Товариські зїзди.** З ґазетних оголошень останнього часу знаємо, що невдовзі відбудеться ряд товариських зїздів у Львові й на провінції. Часи шкільного співжиття остають кожному в памяти до смерти. Та це певне, що колишнім товаришам шкільної лавки, а теперішнім визначним українським громадянам не остане багато часу на згадки про напівдитячі переживання. Їх думки, скуті в одно теперішнім лихоліттям, виллються певно у змістовних промовах на громадянські теми. Не сумніваємося, що згадуючи у своїх споминах школу та її значіння для нього власного життя, зазіпнуть і „Рідну Школу“, її працю, значіння та хронічну грошеву кризу. Було би побажане, щоби всі учасники таких зїздів своє зрозуміння для першорядних громадянських справ задокументували чимсь реальним, а в ньому випадку поважнійшою складкою на „Рідну Школу“.

— **На тропі злочину.** Свого часу знайшла поліція на однім із варшавських двірців валізу з порізаними частями тіла якоїсь дівчини. Слідство не виказало спершу нічого, аж недавно справа почала виясняватись. На поручення слідчого судді арештовано контрольного урядника в мундурових закладах — Францішка Кувіковського. Слідство виказало, що вбитою була Марія Міхаловска, яка дуже близько жила з названим урядником. Переведена в його домі ревізія дала багато обтяжуючого матеріялу. Між иншим викрито сліди крови на столі арештованого.

— **Англійські парляментаристи у Львові.** 4. червня н. р. приїхала до Львова група англ. парляментаристів. Це представники англ. промислу й фінансів, які хочуть познайомитись із польськими економічними відносинами (і навчитись дечого). Як звичайно, познайомлення почалось від „дай Боже здоровля“ в готелю Жоржа, де їх приймали львівські матадори. По сніданні звиджували гості Львів, з усіми його виставами, замками і панорамами. Не знати тільки чи бачили щонебудь з львівської панами. Оглянувши Львів, поїхали гості до Стрия, звідки через Калуш віхали до Борислава, де покищо й застрягли, щоб знов снідати, обідати та оглядати.

— **Нова морська потвора.** До морського коня, льва, медведя додано ще й морську корову. Яхт міліонера Бінґгема, виловив у морських глибинах недалеко Куби — потвору, яка мала 16 стіп довжини, була ціла поросла волосям, а паща її подібна до коровячої. Є це фактично риба, яка віддихає у воді і живе в найбільших глибинах моря. Її зловлено перший раз.

Український балет в цирку.

У львівськім цирку п. Корнацького виступає під теперішню пору український балет під проводом п. Михайлова. На жаль, не можна сказати, щоби той балет в цілому приносив честь його виконавцям. Навпаки, перша його частина викликує прикре почування в українського громадянина. Балет розпадається на дві частини. Перша з них імітує якусь імпровізовану „малоросійську“, очевидно, пияцьку сцену. Друга частина належить до чистого мистецтва і робить якнайкраще враження. Вже за сценою дівчата починають співати українську пісню і зі співом парами виходять на арену. Убрані вони в українські строї. У глядача чергуються суперечні почування. Вигляд і одяг дівчат робить гарне враження, але їх спів, їх голоси викликують мало приємне почування. Дівчата при відповідних рухах творять якусь примітивну ґуртову сцену, перекидаючись незрозумілими фразами в „мові“ українсько-російського воляпіку. Після того зза сцени дренчить якийсь розбитий чоловічий голос і з порядною дубиною в руці валюється на сцену пяний дядько. Співаючи „дід рудий, баба руда...“, заточується і знову виправляє ріжні пані „бреверії“, що нібито імітують ґуртову сцену. Аж після закінчення цієї грубо перестарілої „малоросійщини“ чи „хахлатчини“ починається справжній балет високого мистецького рівня. І п. Михайлів і жіночі танцюристки своїми мистецькими варіяціями викликують подив публики. Особливо чорнява танечниця (невідомого імени) прекрасно і зі степовим темпераментом виконує українські танці. Було би бажаним для цілости і вартости балету пропустити цілу першу частину (пияцькі сцени).

ОПОВІСТКИ.

З української ґімназії у Дрогобичі. Вступний іспит до І. кляси відбудеться дня 24. червня о год. 9. рано. Зголошуватися належить у дирекції ґімназії до дня 23. червня включно. Вступні іспити до клас від II.—VIII. відбудуться дня 22. і 23. червня в 8. год. рано. Зголошення до дня 21. червня. — **Д-р Осип Туранський.**
2070 2—5

Вписи до приватної жіночої учительської семінарії УПТ. в Самборі відбудуться дня 28. і 29. а іспити 30. червня ц. р. При вписі на І. курс вимагається: 1) метрики (укінчення 14 літ), 2) свідоцтва з укінчення 7-ої кляси всенародної або 3-ої середньої школи з добрим поступом, 3) свідоцтва здоровля, виставленого на приписовім бляніеті повітовим лікарем, 4) в випадку перерви в науці, свідоцтва моральности. На пятий курс учениць не приймається, а на II., III. і IV. оскільки будуть вільні місця. — **Дирекція.** 2056 2-2

Дирекція дівочої ґімназії У. П. Т. в Станиславові подає до відома, що: 1) вступні іспити до клас II., III., IV., V., VI. і VII. відбудуться в днях 22. і 23. червня 1925 р.; 2) вступні іспити до І. кляси дня 27. червня від год. 9·30 рано; 3) вписи до клас І.—VII. на шк. рік 1925/26 відбудуться в днях 27., 29. і 30. червня 1925 року. Письменні зголошення до вступних іспитів приймає вже тепер Управа ґімназії (Станиславів, вул. Липова ч. 80.) — *Н. Даниш.*
2037 3—5

Зі спорту. Змагання в легкій атлетиці львівської волости відбудуться у Львові на площі Сокола-Батька в такому порядку: 7. червня (неділя) год. 8. рано: 1) Біг на 100 м. (передбіг); 2) мет ратищем; 3) скок в високість з розбігом; 4) мет кулею. 8. червня (понеділок) год. 8. рано: 1) Біг на 100 м. (фінал); 2) мет диском; 3) скок в даль з розбігом; 4) біг з плітками на 110 м. 8. червня (понеділок) год. 5. пополудни: 1) Гінці на 400 м. (4 × 100); 2) скок з жердкою; 3) дружиновий біг на 3000 м.

Члени Союза Українок візьмуть горпоративну участь в поході на львівський цвинтар в неділю 7 червня ц. р. Збірна точка: перед головною брамою „Народнього Дому“ год. 2·45 попол. 1—1

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.